

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Exemplum vetustissimum Relationis è Cypriano. Marcianus Arelatensis Episcopus deponitur decreto Romani Pontificis, ad relationem Episcoporum Gallicanorum, ex sententia Cypriani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

essent & liquida. Sed si res quædam dubia & dignus vindice nodus incideret; Relatione à Synodo facta, sedes apostolica consulebatur. Quod vicem appellationis subibat; sed formulis legum & disceptationum forensium angustiis reos non atterebat.

VII. Non me latet Hincmaro Remensi visum, de Synodo Sardicensi, & de Appellationibus Episcoporum gradu suo dejectorum, agi apud Innocentium: *B. quoque Innocentius*, inquit, *ad Victricium Rotomagensem Episcopum, duo capitula magni Concilij Niceni, & capitulum Sardicenses Concilij de Episcoporum ad sedem apostolicam appellatione, uno capitulo sagaciter atque patenter explicat.* Sed multa me ab ejus sententia discedere cogunt. Primum est, injecta Nicænæ Synodi mentio prima parte capituli, quæ verat ut aliam synodum statim verbis generalibus lectori incauto & non monito intrusissè videatur. Secundum est, majores causas non coerceri solis Episcoporum appellationibus, sed ad omnes causas porrigi tam Clericorum quam laicorum, in quibus reverentiam Romanæ sedis custodiendam docet Innocentius; scilicet, si ejus generis sint, ut inter dubias referri debeant. Quo solo casu ipsas Episcoporum cognitiones ad sedem apostolicam referendas aliquando censuit idem Hincmarus. Possent addi, à Siricio & Innocentio solos canones Nicenos in judiciis reddendis prolatos; ut frustra videatur Innocentius hoc loco ad Concilium Sardicense respexisse.

VIII. Clarissimum & vetustissimum extat hujus Relationis exemplum apud Cyprianum: cujus testimonium eò lubentius usurpo, quòd adversus appellationes à quibusdam in partes trahatur. Per me licet dicant illi, Cyprianum eo nomine graviter commotum, quòd Episcopi quidam in Africa damnati, Romam se contulissent; cum *statusum sit omnibus Episcopis*, ut ipse loquitur; & *æquum sit pariter ac justum, ut uniuscujusque causa illic audiat, ubi est crimen admissum, & singulis pastoribus portio gregis sit adscripta, quam regat unusquisque & gubernet, rationem sui actus Domino redditurus; nec oporteat Episcoporum concordiam coherentem subdola & fallaci temeritate collidere, sed agere illic causam suam, ubi & accusatores habere & sui criminis testes possint; nisi si paucis desperatis & perditis minor esse videtur auctoritas Episcoporum in Africa constitutorum, qui jam de illis judicaverunt.* Proferant ejusdem Cypriani judicium de Basilide & Martiale Episcopis à synodo Bæticæ provinciæ in Hispania depositis, & à Stephano Pontifi-

ce nimis properè in communionem suam receptis. Qui appellationum usum tuerentur, facile se his difficultatibus expedient. Mihi verò planior & sincerior videtur esse respondendi ratio, si Cyprianum cum Cypriano conciliemus, & concedamus ingratas quidem illi fuisse judiciorum in provinciis redditorum retractationes; quamvis Summis Pontificibus non passim, sed aliquo casu, essent acceptæ; summum tamen jus Romanæ, in sententia de rebus ad se relatis ferenda, disertissimis verbis Cyprianum agnovisse. Quod evidentissimè patet in causa Marciani Arelatensis Episcopi, qui se Novatiani à Sacerdotibus Dei per totum orbem abstenti partibus adjunxerat, & à Catholica Ecclesiâ unitate atque à sacerdotij consensione discesserat. Faustinus Episcopus Lugdunensis, & suæ provinciæ coepiscopi, (qui Marcianum sacerdotio dejicere non poterant, quòd alterius provinciæ, nempe Narbonensis, esset Episcopus hac de re Stephanum Papam Relatione sua monuerunt, eamque Cypriano literis suis significarunt. De hæresi agebatur. Quo casu ex usu veteris disciplinæ subvenire poterant ceteri Episcopi, nulla habita ratione discriminis provinciarum; cum idcirco copiosum corpus Sacerdotum concordiam mutæ glutinæ atque unitatis vinculo copulatum esset, ut si quis ex collegio Episcoporum hæresim facere & gregem Christi lacerare & vastare tentaret, impiis conatibus obfisterent ceteri. Vnde infert deponendum esse Marcianum, qui jam ab omnibus Episcopis in damnatione Novatorum fuerat prædamnatus. *Ex quibus, inquit, cum Marcianus esse ceperit, & se Novatiano conjungens, adversarius misericordiæ & pietatis existerit, sententiam non dicat, sed accipiat; nec sic agat quasi ipse judicaverit de collegio Sacerdotum, cum ipse sit ab universis Sacerdotibus judicatus.* Licet verò in consilium deponendi Marciani Cyprianus unâ cum collegio ceterorum Episcoporum consensit; tamen quia Romanam Ecclesiam, & Petri Cathedram, & principalem esse profitebatur, unde unitas sacerdotalis exorta sit, rō xūpos rei judicatæ & summam illam pronuntiandi auctoritatem in eam Ecclesiam confert, in re communi, quæ unitatem respiciebat, & de qua Relatio ad eam missa fuerat. Quapropter, inquit Cyprianus, Stephanum Papam alloquens, *facere te oportet plenissimas literas ad coepiscopos nostros in Gallis constitutos, ne inimicum collegio nostro insultare patiantur.* Sed illustriora sunt verba quæ sequuntur; quibus decernendi & pronuntiandi de re propoita, juxta senten-

Hincmaro ep. 9. cap. 11. & alibi.

Hincm. in ep. ad Nivolaum apud Florentiam. Siric. ep. 1. & 3. Innoc. ep. ad Alex. ad Maced. ad Syn. Tolos. ad Clerum Const. ad Theophilum.

Cyp. lib. 4. ep. 51.

Cyp. lib. 1. ep. 41. 9. Pamelij.

Vide lib. 7. c. 11. §. 1.

Cyp. lib. 1. ep. 15. 97. Pamelij.

tiam Gallicanorum & Africanorum Episcoporum, potestas Romanæ Ecclesiæ asseritur, eique plenissima executionis cura demandatur: *Dirigantur in Provinciam & ad plebem Arelate consistentem à re litera; quibus absente Marciano, alius in locum ejus substituantur.* Nulla industria Novatores hoc testimonium Cypriani elevare possunt. Futilis est enim illa responsio, non deponi à Stephano Marcianum, sed deponendum declarari. Quinimo conceptis verbis Cyprianus exigit à Stephano, ut suis literis Marcianum damnet, atque adeo alium substituendum decernat.

IX. Veteri consuetudini à Concilio Nicæno firmata successit Concilij Sardicensis Decretum, quo appellationibus ad Romanam Ecclesiam modus quidam est præscriptus. Galliarum Episcopi ut Relationibus suis debitum officium apostolicæ sedis ante nicænum Concilium impenderunt, ita & appellationibus damnatorum post Concilium Sardicense non obstiterunt. Id docet Leo I. in epistola ad Episcopos provincie Viennensis: *Nobiscum itaque fraternitas vestra recognoscat, apostolicam sedem pro sui reverentia à vestra etiam provincie Sacerdotibus innumeris Relationibus esse consultam, & per diversarum, quemadmodum vetus consuetudo prescebat, appellationem causarum aut retractata aut confirmata fuisse judicium.* Quæ apud Gallias à primis Ecclesiæ temporibus viguit hac in parte Romanæ Ecclesiæ auctoritas, locum suum etiam hodie apud nos obtinet; redintegrato aliqua ex parte usu Concilij Sardicensis, ut alibi dicitur. *

* Nimirum toto libro septimo hujus operis.

X. Alia est Relationis species, qua Synodi Generales utebantur, ut rerum gestarum seriem apostolicæ sedis per literas insinuarent; quibus Romani Pontificis consensum & exequendi curam petebant. Extant in eo genere officij, Synodi Arelatenfis ad Silvestrum, & Sardicensis ad Iulium epistolæ; item secundæ Synodi, & sequentium Conciliorum, unde patet eo proposito missas, ut debita sedis apostolicæ reverentia servaretur. Quare Concilij Sardicensis Patres Relationem illam ex officio debere satis significant, his verbis: *Hoc enim optimum & valde congruentissimum esse videtur, si ad Caput, id est, ad Petri Apostoli sedem, de singulis quibusque provinciis Domini refrant Sacerdotes.* Orientalium quoque Episcoporum relationem synodicam de Apollinaris hæresi ad se missam ita Damasus excepit ac si debitum sedis apostolicæ munus exsolvisset. Quod testantur epistolæ Damasii ad Orientales prima verba apud Theodoretum: *Quod vestra charitas debitam*

Synodica epist. Concilij Sardic.

sedis apostolicæ reverentiam tribuit, vobis ipsis quoque maximo honori est. Sed de consensu Romani Pontificis, qui rectè etiam apud veteres Confirmatio dicitur, quatenus necessarius esse censeretur, alibi accuratè dicendum est, & de more mittendorum fidei Decretorum ab Occidente in Orientem, & vice versa, quem Synodus Chalcedonensis commendat in Prospinetico sermone ad Marcianum Augustum.

CAPVT XI.

Synopsis.

I. Persona Pontificis à nemine judicatur, ex Synodo Romana sub Symmacho, & ex Entodio. Quia Romanus Episcopus est Caput omnium Sacerdotum.

II. Eadem Ecclesia Gallicana sententia in causa Symmachi; imò pietas major quam Romana Synodi, ex Avito.

III. Antiqua regula, majorem sedem à minore non judicari, ex Cyrillo, Concilio Ephesino, & Chalcedonensi, & Pelagio.

IV. Inde fluxit vulgatum illud, Primam sedem à nemine judicari, in Actis dubijs Sinuesane Synodi; Et in Canonibus Silvestri, rejectis ab Hincmaro.

V. Discussus locus epistolæ Concilij Romani de Damaso apud Concilium aut Consistorium Principis judicando.

VI. Romanum Pontificem à nemine judicandum professus est Carolus M. & ceteri Galli in Synodo Romana. Purgatio Leonis Pape, & Paschalis.

VII. Privilegium illud Romanæ sedis confirmatum ab Octava Synodo. Joannis XII. ex auctoritate reprobata. In causa hæresos & schismatis cessat privilegium.

VIII. Ecclesia Gallicana canones Basiliensis Concilij suscepit; sed Eugeny Pontificis depositioni & electioni Felicis non adhaesit.

IX. Pontifex ab Episcopis moneri potest, & satisfacere tenetur. Ex Octava Synodo, & Petro Damiani.

I. **P**RINCIPEM legibus solutum esse, eo sensu, ut etsi in leges impingat, poenis legum coerceri non possit, communis est Theologorum & Iuriconsultorum sententia; ita ut subditi, qui de Principis statu aliquid decernere sibi liberum esse putaverint, lege Julia majestatis teneantur. In hunc quoque dignitatis gradum adscitum fuisse Romanum Pontificem, Galliarum Reges & Episcopi unà cum ceteris sæpissime censuerunt. Symmacho à Clericis Ecclesiæ Romanæ de criminibus atrocissimis accusato, & ab episcopatu per vim depulso, Theodoricus Rex Italiæ cogit plenariam synodum omnium regni sui Sacerdotum, accedente ipsius Symmachi consensu. Liguriæ, & Emilie, & Venetiarum Episcopi